

[RECENZIJA] GKL-ovo „Dankovo srce“ – predstava urešena ljepotom i nadom, umjetnički biser koji odgaja u borbi za ideale

[PIŠE MAGDALENA MRČELA] „Dankovo srce“ blistava je zvijezda u repertoaru GKL-a, a zbog duhovne higijene i djece i nas odraslih možemo se samo nadati da je ovo tek početak njezina puta

[MAGDALENA MRČELA](#) / Foto: [Mia Milković](#), [Jelena Popić](#) Subota, 29.06.2024, 10:56

Gradsko kazalište lutaka Split sinoć je premijerno prikazalo pravu poslasticu za kraj kazališne sezone, predstavu „Dankovo srce“ prema motivima „Legende o Danku“. Redatelj **Jure Radnić** kroz minimalistički je jezik i iznimno sugestivan scenski pokret te igru motiva svijeta tame i svijeta svjetla posredovao priču o idealima, snovima i važnosti vjere u bolje sutra. Dječak Danko pokušava dokazati svome plemenu da postoji drugačiji svijet daleko od njihove tamne, statične močvare u kojoj su doslovce zaglibili i životare bez smisla i cilja. Njihova zajednička priča kreće iz straha i nepovjerenja, a raste u avanturu i pročišćenje. U predstavi igraju **Stipe Gugić, Andrea Majica, Branimir Rakić, Justina Vojaković-Fingler, Stipe Jelaska, Petar Salečić i Milena Blažanović**.

Tijelo koje pripovijeda

Šumovi močvare, poluartikulirano siktanje, gibanje na granici između životinje i čovjeka, lelujuća tijela koja su više tjelesa, dramatično prigušeno svjetlo, dovoljno tek da osvijestimo tamu, prelijepi, kompleksni kostimi **Sonje Obradović** koji isprva djeluju kao oklop od mahovine i saprotrofa u koji su obrasla ta svojom krivnjom ukalupljena tijela – sve je to vidljivo već u prvim sekundama izvedbe „Dankova srca“. Predstava je to koja od početka hrabro korača u rizik – rizik pripovijedanja pokretom. Teško se sjetiti predstave koja je toliko pozornosti dala mogućnostima ljudskog (ili humanoidnog?) tijela. Pleme koje uspavljuje Danko žustrinom svoga njihanja sugerira emocionalno stanje, njihovo spavanje (i zbiljsko i metaforičko) koje se odvija u potpunoj sjeni situacija iz prvog plana savršeno je zibanje pasivnih promatrača koji se boje postati aktivni sudionici. Simpatični vizualni gegovi, posebno kod Stipe Jelasko i Stipe Gugića, izazivaju niz komičnih reakcija kod publike, a osobito važni dijelovi radnje poput prijelaza iz svijeta tame u svijet svjetla, pravi organski *leap of faith*, karakterno ocrtavaju likove – od akrobatskih skokova onih prijatelja s djetinjim povjerenjem do nešto suzdržanijeg prijelaza Vrača, plemenskog mudraca. Kad se sve zbroji – scenski je pokret u ovoj predstavi najbliže savršenom što smo gledali.

„Sutra je nova noć“

Valentina i Luka Mavretić, autori teksta, vjerno su se držali postulata „Manje je više“. „Dankovo srce“ nije predstava koja se prepričava, a govoreni dijelovi u svojoj konciznosti samim time dolaze do većeg izražaja. Kad Danko kaže „Ja želim dan!“, dočekuje ga sumorna replika „Laku noć, Danko“, u kojoj čak i kroz majčinsku brižnost izbija taj tužni nedostatak vjere, inicijative, poticaja i snage. Pleme koje veći dio dana (noći!) prespava sjajna je metafora društvene uspavanosti. Danko je njihov antipod – društveno odgovoran, budan, poduzetan. Međutim, kao i svaki izdvojeni pojedinac koji se pojavljuje s revolucionarnim idejama, i Danko sa svojim vizijama biva osporavan, demoraliziran, čak i napadan. Strah od promjene zapravo je strah od nepoznatoga, a

samo on ima sposobnost oslušivanja poruke svjetla koja želi izvući čitavo pleme iz turobnosti njihovih jadnih, tobože dostatnih života.

Publika – svi koji imaju kapacitet za slijediti srce

Stipe Gugić u ulozi Danka uvjerljivo ruši i četvrti zid te kroz komunikaciju s publikom dobiva potvrdu da su i najmlađi shvatili poantu potrage. Njihovo oduševljenje krijesnicom Dankova srca i idejom da će onaj posebni među običnima okrenuti svijet nabolje izaziva olakšanje. Naime, dubina i višeslojnost predstave nametnule su pitanje uzrasta za koji je primjerena. Nakon prve izvedbe jasno je da djeca ne moraju znati što znači izdvojeni pojedinac, mesijanski lik ili revolucionarni vođa – sve dok priču shvaćaju i u njezinoj doslovnosti – prijateljstvo i povjerenje u nekoga čistog i posebnog mogu donijeti samo dobre životne putove i blistave ciljeve. Tko je, dakle, idealna publika za ovu predstavu? Svi koji imaju kapacitet za slijediti srce.

Svijet svjetla odrasle će gledatelje zbog dirljivo lijepe scenografije (rad **Karmen Telišman, Helene Bacinger Škrlec** i **reGalerije** prema ideji **Jure Radnića**), dvodijelnog tepiha koji služi kao prikaz neba, vode, travnjaka i cvijeća, neodoljivo podsjećati na Monetove impresionističke slike poput „Lopoča“ ili „Drvoreda uz rijeku“. Općenito, scenografija i kostimografija koje nisu samo raj za oči, nego i provociraju da dotaknete i osjetite teksturu Dankova svijeta, još su jedan hvalevrijedan moment ove umjetničke priče. Glazba **Tvrtka Hopeka** u oblikovanju tona **Franka Perića** kretala se od šumova do jasnih instrumentalnih melodija, od turobnosti do optimizma, sljubljena sa svjetlom **Lucijana Rokija** koje je uronilo Dankovu priču u čaroliju boja.

Glumački ansambl pred sobom je imao zahtjevan zadatak za koji je bila nužna koncentracija i maksimalni angažman. Scenski im je govor (uz asistenciju prof. **Brune Bebić**) ispoliran u svojoj jasnoći i konciznosti, scenski pokret fluidan, sugestivan, uigran i moćan, a gluma, osobito ona u očima (koje su – prikladno! – ogledalo srca), izrazito jasna, čista, puna poštovanja prema publici o čijoj interakciji s glumcima ovisi ova predstava. Ansambl je ovo koji zaslužuje teške zadatke – jer njihov je kapacitet ogroman.

Blistava zvijezda repertoara GKL-a

„Dankovo srce“ moglo bi se usporediti s desecima antologijskih tekstova i izvedbi – među njima bi se prije svega mogli izdvojiti biblijski junaci, primjerice Mojsije i Judita, oboje vođe potlačenih, oboje osporavani zbog manjka vjere svojih sljedbenika. Antički Prometej koji je ukrao vatru bogovima da bi pomogao ljudima (i kao i Danko – dao im mogućnosti i znanje) jasno je vidljiv u žarkom sjaju Dankova srca koje se u ovoj predstavi čak i eksplicitno prikazuje kroz bljeskove krijesnica. Mračna Wildeova bajka „Slavuj i ruža“ bila bi paralelizam s Dankom u onoj sumornoj verziji narodne priče, gdje Dankovo srce bude kolateralna žrtva razularene gomile koju je predvodilo, kao i slavujevo u želji da pomogne. Međutim, verzija redatelja Jure Radnića nakon svih teškoća na putu kroz tamu pasivnosti, negacije i sumnje ipak nudi katarzu – jasnu, svijetlu i djeci toliko potrebnu.

U koreografsko-redateljskom smislu otići ćemo još i dalje – „Ana Karenjina“ (2012.) Joea Wrighta bila je glumljeno-plesana od prve do posljednje sekunde, kao i „Dankovo srce“. Govor, gluma i pokret (s naglaskom na potonje) morali su funkcionirati kao savršena cjelina, što je izazov s kojim se ukoštac hvataju samo hrabri redatelji i snažni ansambli. Ovakve priče o osobnom i kolektivnom rastu na krilima prijateljstva, povjerenja i nade potrebne su svim uzrastima. „Dankovo srce“ zbilja je blistava zvijezda u repertoaru GKL-a, a zbog duhovne higijene i djece i nas odraslih možemo se samo nadati da je ovo tek početak njezina puta.